

ثبّت نام رأی دهنده‌گان و لزوم اعتماد سازی میان شهروندان

عناصی ←

عملکرد تیم‌های موظف و دیتا بیس‌ها و مراکز ثبت و نگهداری امار و ارقام و... مطمئن بسازد. کمیسیون به این اعتماد سازی نیاز دارد. بدون این اعتماد مشکل است که کمیسیون بتواند بعدها نتایج کار خود را به افکار عمومی، نیروهای سیاسی و نماینده‌گان احزاب و همچنان نهاد‌های مدنی و تشکل‌های فرهنگی و... بقبولاند.

فراموش نباید کرد که نحوه عملکرد کمیسیون‌های انتخاباتی در گذشته‌ها و در جریان انتخابات‌های که در سال‌های پیش در کشور صورت گرفته است، افکار عمومی را نسبت به پروسه انتخابات تا اندازه‌ای بی اعتماد ساخته، اطمینان آنان را نسبت به کار کمیسیون‌های انتخاباتی آسیب رسانده و شهروندان را در خصوص شفافیت لازم در کار کمیسیون‌ها بی باور کرده است. جار و جنجال‌هایی که پس از انتخابات اخیر ریاست جمهوری به وجود آمد و مشکلات و چالش‌هایی که عرض اندام کرد، سبب شد که مقامات در کشور موضوع اصلاحات در نظام و کمیسیون‌های انتخاباتی را پیش بکشند و جامعه جهانی همکار دولت افغانستان و کمیسیون‌های

است که این احتمالات سبب می‌شود انتقاداتی مطرح گردد و پس از انتخابات میتواند مبنای جار و جنجال‌ها و مباحثات و بگو مگو‌ها واقع شود.

سومین مشکل، موضوع نا امنی در برخی از حوزه‌های انتخاباتی می‌باشد. نا امنی سبب شده میتواند که روند ثبت نام رأی دهنده‌گان در حوزه‌هایی که در آن امنیت پایدار وجود ندارد، کمیسیون نتواند رأی‌دهنده‌گان آن حوزه‌ها را ثبت نام کرده و لیست رأی دهنده‌گان آن حوزه را تهیه و زمینه را برای برگزاری انتخابات در آن حوزه‌ها مهیا بسازد. عدم برگزاری انتخابات در این حوزه‌ها میتواند تأثیرات خود را بر مشروعیت پارلمان و شورای ولسوالی‌ها در آن ولایت بر جای بگذارد.

ضرورت اعتماد سازی:

این‌ها را که بر شمرديم و مانند این‌ها، فراوان مسایلی است که همزمان با شروع پروسه ثبت نام از سوی افراد و اشخاص در رسانه‌ها و میان افکار عمومی مطرح میگردد. مسایلی که عمدتاً با فقدان اعتماد شهروندان نسبت به موفقیت این روند و نیز تهیه فهرست واقعی و قابل اعتماد

سوء استفاده از تذکره‌های اموات و مرده‌ها و یا هم افراد زیر سن قانونی به مراکز ثبت نام مراجعه و ثبت نام کنند و بعد زمینه آن را بیابند که در انتخابات شرکت کرده و به نفع نامزدان مشخصی رأی

دهنده‌گان صورت می‌گیرد و آن عبارت است از تذکره کاغذی که در اختیار شهروندان کشور قرار دارد. از اینکه ولادت‌ها و نیز وفیات هیچ‌گانه در کشور به گونه علمی و دقیق در هیچ اداره‌ای

موجود است.

یکی از نگرانی‌ها، این است که هنوز رقم دقیق میزان نفوس کشور معلوم نیست. دولت‌های افغانستان در گذشته هیچ وقت نتوانسته یک احصاییه دقیق از نفوس

دهنده‌گان کشور، پس از پایان روند ثبت نام رأی دهنده‌گان بتواند تا حدودی از بروز کشمکش‌ها و جار و جنجال‌های پسا انتخاباتی جلوگیری و زمینه فناعت نیروهای سیاسی و نامزدان را فراهم سازد. دولت و کمیسیون مستقل انتخابات فکر میکنند که وقتی میزان مجموعی آمار رأی دهنده‌گان کشور و میزان رأی دهنده‌گان در هر حوزه انتخابیه معلوم باشد، آرای ریخته شده به صندوق‌ها به نفع کاندیدا‌های هر حوزه در هنگام شمارش آرا با آن به خوبی مقایسه شده می‌تواند و می‌تواند فناعت کاندیداها و نیروهای سیاسی شرکت کننده در انتخابات را فراهم سازد.

ازین جهت است رییس جمهور، رییس اجراییه و نیز مسؤولان در کمیسیون مستقل انتخابات از ثبت نام رأی دهنده‌گان به عنوان یک گام مهم در راستای تأمین شفافیت انتخابات یاد کرده و هنگام ثبت نام طی سخنانی آن را برای برگزاری انتخابات شفاف، عادلانه و آزاد یک امر لازم و ضروری دانستند. رییس جمهور با تأکید بر اینکه او امروز (روز آغاز پروسه‌ی

کمیسیون مستقل انتخابات برای اولین بار برنامه ثبت نام رأی دهنده‌گان را به اجرا گذاشته است. این برنامه با ثبت نام محمد اشرف غنی، رییس جمهور، داکتر عبدالله، رییس اجراییه، بانوی اول، جمعی از وزرا و تعدادی از اعضای کابینه و مقامات دولتی، روز شنبه هفته جاری عملاً آغاز شد و همزمان برنامه ثبت نام در تعدادی از ولایات نیز شروع شده است. گفته شده تا اکنون در این ده روز در یک هزار و چهار صد و نوزده مرکز ثبت نام پیش از شش هزار تن ثبت نام کرده اند.

ثبت نام رأی دهنده‌گان از آن جهت مهم دانسته می‌شود که با تهیه فهرست رأی دهنده‌گان، شفافیت انتخابات پیش رو بهبود یافته و از تخلفات و تقلبات انتخاباتی جلوگیری می‌شود. معلوم شدن میزان مجموعی رأی دهنده‌گان در کشور و مشخص شدن میزان رأی دهنده‌گان در هر حوزه انتخاباتی، کمک شایانی در شکل گیری اجماع میان نیروهای سیاسی و احزاب و همچنان تأمین شفافیت پروسه انتخابات کرده میتواند.

در انتخابات های گذشته از این که آمار دقیق و قابل اعتماد میزان مجموعی رأی دهنده گان در کشور وجود نداشت و عملیه رأی دهی با استفاده از کارت هایی صورت میگرفت که از سوی کمیسیون به شهروندان توزیع گردیده بود و گفته می شد که چند برابر شمار رأی دهنده گان در کشور است، همیشه اعلام نتایج انتخابات با جار و جنجال ها و کشمکش های نیروهای سیاسی وکاندیداهای حوزه های انتخاباتی در کشور همراه گردیده و مشکلات فراوانی پس از انتخابات به وجود می آمد.

کمیسیون مستقل انتخابات انتظار دارند که با مشخص شدن میزان مجموعی رأی

ثبت نام رأی دهنده گان) را به فال نیک می گیرد، زیرا به قول وی « یک گام بزرگ برای عملی شدن قانون انتخابات و فرمایش قانون اساسی برداشته شده» گفت که: حق رأی دهی و حق انتخابات شدن از خصوصیات بارز یک نظام مردمسالار است و حکومت برای برگزاری انتخابات، نیت، اراده و تعهد واضح دارد. در همین حال رییس اجرائیه گفته که: ثبت نام رأی دهنده گان از جمله تعهدات ما در زمینه اصلاحات انتخاباتی بود.

مشکلات و چالش ها بر سر راه این برنامه:

با این همه برخی نگرانی هایی در خصوص حسن اجرا و پایان موفقیت آمیز این پروسه نزد شهروندان کشور

کشور را عملی سازند و تا اکنون آمار واحصایه دقیق از میزان نفوس در افغانستان معلوم نیست. ریاست احصایه مرکزی در گذشته و نیز در سال های پسین با بهره گیری از برخی پیمایش های تخمینی، فقط توانسته یک رقم تخمینی از میزان کل نفوس کشور را تهیه و به نشر برساند. در گذشته همین آمار و ارقام تخمینی ریاست احصایه مرکزی، مبنای قضاوت نسبت به میزان مجموعی نفوس کشور و اساس کار کمیسیون مستقل انتخابات قرار گرفته است. این بدون شک میتواند کار را بر کمیسیون مستقل انتخابات مشکل بسازد.

مشکل دیگر، اسنادی است که بر مبنای آن ثبت نام رأی

به ثبت نمی رسد، فراوان تذکره های کاغذی نزد خانواده ها موجود می باشد. از سوی دیگر، پیش ازین و حتا در حال حاضر اکثر ولادت ها در خانه ها صورت میگیرد و آنده از ولادت هایی هم که در شفاخانه ها انجام می شود، به استثنای موارد اندک، برای نوزادان از سوی شفاخانه ها کارت تولد صادر نمی گردد و خانواده ها کارت تولد فرزندان خود را در اختیار ندارند و این میتواند روند تثبیت سن را دچار مشکل سازد. زیرا تثبیت سن افراد و اشخاص به صورت دلخواهی و به گونه غیر علمی از سوی رؤسای ادارات ثبت احوال و نفوس تعیین میگردد. پیامد این دو موضوع این می تواند باشد که اشخاص و افرادی با

دهند. علاوه بر این ها، این هم از سوی برخی رسانه ها و نیز برخی تحلیلگران و ناظران انتخاباتی و برخی سیاسیون مطرح گردیده که پیش از این نظارت دقیق و درست بر روند توزیع تذکره های کاغذی به ویژه در ولایات دور دست اعمال نگردیده و فراوان تذکره های کاغذی برای اشخاص و افراد توزیع گردیده است. بار ها این که برخی ادارات ثبت احوال و نفوس برای برخی اتباع خارجی به ویژه شهروندان ممالک همسایه تذکره توزیع کرده، در رسانه ها به نشر رسیده است. بگذریم از صحت و سقم این گزارش ها، اما چیزی را که نمی توان نادیده گرفت، این

از مجموع رأی دهنده گان واقعی کشور پیوند می خورد. شهروندان میگویند با موجودیت نگرانی های فوق، مشکلات و چالش هایی که بر سر راه پروسه ثبت نام رأی دهنده گان وجود دارد، کمیسیون مستقل انتخابات چگونه خواهد توانست که یک فهرست قابل قبول و مورد اعتماد همه را در این زمینه تهیه نماید.

بر این اساس به نظر می رسد لازم باشد که کمیسیون همزمان با پیشبرد پروسه ثبت نام رأی دهنده گان، با همه نیروهای سیاسی، احزاب، تشکل های مدنی، نهاد های ناظر بر انتخابات و در مجموع افکار عمومی کار کند و آنان را نسبت به پروسه اجرا، طرز العمل ها و نحوه

انتخاباتی نیز از آن حمایت کرد، برخاسته از همین بی اعتمادی و بی باوری نسبت به شفافیت پروسه های انتخاباتی بوده است.

با این وصف ایجاب میکند که دولت و کمیسیون به گونه همزمان و هماهنگ در زمینه احیای اعتماد شهروندان و قناعت دادن نیروهای سیاسی، احزاب، نهاد های مدنی و نهاد های ناظر انتخابات کاری بکنند و برنامه ثبت نام را به گونه ای به پیش ببرند که نتایج به دست آمده و مشخص شدن میزان مجموعی رأی دهنده گان در کشور و میزان رأی دهنده های هر حوزه انتخاباتی با مقبولیت همراه گردیده و با قناعت همه همراه گردد.

پاکستانی مارشالیان د ملکی حکومت پر خلاف

عبدالهادی قریشي

ترخپل اغیزلاندی راوستل. د ناوړه پروبیګنډي کول او ډیمآګوژیک سیاست خپلول. په دننه هیواد کې (پاکستان) کې د پښتنو او بلوڅانو د بیسوادې ساتلو په لومه کې د ډیموکراسي پاني په تحلیلي بڼه (دیکتاتورۍ-ډیموکراسي) د (جمهوریت) په نوم پر عوامو تحمیل او پلي کول. د ملکی حکومت سپکاوي او پرستیژ (حیثیت) یې په کمه سترګه ګڼل. نو دا ټولې هغه سیاسي-پوځي موخې دي چې پر خپل ملت او

شفاق او بد مرغي جګړې به اور کي سوځوي. نوڅکه د تیري جمعي ورځې د پاکستان صدراعظم افغانستان ته رسمي سفري ته یې په سپکه سترګه وکاته داچي حاکمیت او حکومت د پوځي ډلې په لاس کې دي د ژمنو پر خلاف د ګاونډیتوب د اصولو، اخلاقو، حقوقو او تعاملاتو پر خلاف یې یوځل بیا رانده توغندي ووبیشتل او هوابي بمباري پرکونړ دانګام او سرګاپو ولسوالیو وکړې. دافغانستان له دي نازک او سختو حالاتو څخه یې ناوړه ګټه پورته کړه. نو داسي عواقب به ولري چې دهغه هیواد د تجزیي لامل به وګرځي. ژور فکر پکاردي اوس ملتونه

- د ۱۳۹۷ هـ . ش کال د وري د میاشتي په ۱۷ نیټه د پاکستان لومړي وزیر ښاغلي شاهد خاقان عباسي د افغانستان د جمهور رییس ښاغلي محمد اشرف غني په رسمي بلنه کابل ته راغي. هدف دا وه، چي د دوه ګاونډیانو په منځ کې د سیاسي انجماد او یخي پرځاي- تاوده روابط وي، د تقابل په عوض سیاسي ګرم معادلات، د دشمني پرځاي وروري، د جلايني اوليري والي په عوض نږدي والي وي. چي دا ټولي د اقتصادي - سیاسي او فرهنگي اوبښه ګاونډیتوب د پراختیا، پرمختیا او محبت لامل ګرځي. بڼه سیاسي تعاملات او رابڼه درښه لاخره په سیاسي-ترمنځ د متنازع فیما مسالې

سبب ګرځي. پاکستان د خپل پنځېدو (تولد) له مهاله ۱۹۴۷ م کال را په دي خوا په دوامداره توګه د خپلو ګاونډیو په اړه ناوړه چلند، نارامي او د بد نیت په نوم مشهور دي چې د سیمې د پوځي ژاندارم او تشنج په هدف تولد او لوي شوي دي. سیاسي استراتیژیک هدفونه یې: په افغانستان او اخوا پښتنو د ۱۸۹۳ م کال د نوامبر ۱۲ مې د ډیورنډ د نامنل شوي کرښي جبري تپل او په دې اړه د دوه ګاونډیو هیوادو ترمنځ د متنازع فیما مسالې

اقتصادي کاروبار، هم د وگړو او حکومتوالو روحيه ژوندي ساتي،مورال لوړوي د فکري انارشيزم پرځاي منطقي کلتويزم (سياسي ملگريټوب او وحدت) لارياتوي پر اقتصاد هم بڼه اغيزشندي او د دواړو هيوادونو د پرمختگ، رغاوني او د منازعاتو او تقابل پرځاي د سياسي خبرو،ديالوک بڼه تعامل او ستونزو د هوارې

(ديورند) زخم څخه د پښتو او بلوڅانو پرضد عمليات کول او ناوړه گټه اخيستل، لږ او بر افغانان قربانې کول. د پښتنو بلوڅانو، سياسي خپلواکۍ حذف او له منځه وړل، ترښکيلاک او سامراجي جغ لاندي يې ساتل او استثمارول.

له هندوستان سره د تقابل سياست او د دغه ناوړه سياست په اړه پر افغانستان

فشار راوستل او د تفاهم، ديالوک پرځاي د پوځي، استخباراتي تقابل دريځ غوره کول.

په افغانستان کي لاسپوځي گوډاگي حکومت واکداري ته رسول، کوم چي د پاکستان د سياست په لومه کي گيروي.

د منځني اسيا بازارته په ازاده توگه لاسرسي.

د سند پر ايالت د پنجاب

اغيزمنتيا، ښکتييا او زيښاک د بلوڅانو پر آزادي او اقتصادي تاسيساتو خپته اچول.

له ايران سره هم د اقتصادي او پوځي برلاسي سياست غوره کول.

د سعودي په وړاندي د مطيع سياست در لودل.

د گاونډيو د فقيرساتلو (فقير سازي همسايه) سياست پرمخ وړل. شاله خواد نايفنگ يا

خنجر وهلو سياست پلي کول او په دي اړه د ترهگري او سبوتاژ جرړي او مراندې تازه او تاندي ساتل او عملي کول.

دمذهبي اورپکو ساتل، د پوځي بشري ځواک په توگه يي د گاونډيو په وړاندي استعمالول د جنگي بشري ابزارو په توگه يي په وړيا ډول قرباني کول.

د اقتصادي دهليز تړول او يا

همه يي دبهرنيانو د فشار له مخي پرافغانستان پلي کوي او د خپلو ايجنټانو د پنځمي سټني ناميي پليدو کسانو او هم دترهگرو (طالبانو-داعشيانو او القاعدي) د بشري ځواک په واسطه يي د نيابتي اجاره يي جگړي په واسطه پر افغانستان يرغل راوړل چي جنگ جگړه تحميليوي، افغانستان او ملت يي د نفاق،

بيداره دي، په افغانستان کي د هغوي ايجنټان د رسوايي او ناکامي په درشل کي دي او هلته پښتانه اوبلو ځان هم لاوبښ شوي او هم يي له ايران او هندوستان سره حالات تريکلي دي، چي داټول دهغه هيواد پر سياسي، اقتصادي، امنيتي اونظامي حالاتو بداغيز شندي او په تجريد او انزواکي دريږي.
